

tőkés árútermelés imperialista korszakában élünk s elsősorban természet-szerűleg az e korszak által közvetlenül felvetett kérdések megoldásával foglalkozunk, alig van módunkban alkalmazni ezen az időbelileg szorosan körülhatárolt területen a negáció negációjának a törvényét. De csak egészében nem alkalmazzuk ezt a törvényt. Mert az a korszak, amelyben élünk, csupán csak egyik szakasza annak az egész történeti folyamatnak, amelyet bekereteznek a negáció negációjának Marx által tartalmilag felfedett törvényei, az a szakasza, amely az egész dialektikus folyamatban az antitézist képviseli. Amikor a polgári társadalom adott jelenségeit ellentéteiből, belső ellenmondásaiból, a polgári társadalomból, mint ellentétek egységéből vezetjük le, amikor kimutatjuk ezeknek az ellentéteknek a harcát, egymásba átcsapását, mennyiségi ellentéteknek meghatározott fokon minőségi ellentétekbe való átcsapását, az adott jelenségek látszólagos harmóniája megett lényeges belső ellentétességüket, semmi mást nem csinálunk, mint alkalmazzuk a negáció negációja általános törvényének az antitézisben irányadó különös törvényeit. Az ellenmondás dialektikai fogalma, ép' úgy mint a többi felsorolt dialektikai fogalom éppen elválaszthatatlan egységben áll a negáció negációjának dialektikai fejlődéstörvényével, amelynek csupán alárendelt momentuma.

ARON COTRUS VERSEIBŐL

Fordította: KIBÉDI SÁNDOR*

AZOTT ORMOKON AT

*Azott ormokon át
hallani a turmát
nyomtalan utakon
süllyedő utakon
ingoványba veszve
más határba, messze...*

*En elrévült juhász,
égő szívű juhász,
mit csináljak vajjon
e kietlen ormon?!...*

*Vonyít a vad vihar
követ tör, fát csavar...
haragos szél-ebek
mardossák kezemet...
az idő farkasa
testemet mardossa...*

*Nincs más elemőzsiám
csak dojnám és kolindám
tar utakon felfelé
fel az örök hó felé...
mit csináljak ott vajjon
a kietlen ormokon,
a kietlen ormokon?!...*

* Mutatvány a fordító Korunk kiadásában megjelent könyvéből.

ION CODRU

*Ion Codru vagyok:
furagatlan ember, durva, —
vagyonom: furkósbót s furulya
s átalvetőmben: tarka távolok...*

*hideg havas az otthonom,
fejemet köre nyugtatom, —
hajtottam turmát egykoron,
a hajtás ma csak óhajom...
juhok mellett szolgáltam sokat,
grófokat és csokojokat...*

*szegény erdei pásztor voltam,
imámat bambán mormoltam
az egek közelén;
ma már csak a távol enyém,
meg a furkósbót, furulya
s szomorú vén legény:
így baktatok tova...*

PĂTRU OPINCA

*En,
Pătru Opincea,
földműves föld nélkül,
ekés eke nélkül,
csordás marha nélkül,
inséges az éltém,
nincsen úri vétkem,
penészes kenyere
vérrel megfizetem...*

*Ezrek szava szavam —
tisztességet adtam
falumnak,
s Uramnak...*

*Este ha az uccán által vágok
megugatnak a kutyák ha látnak,
s kemény mellel az eladó lányok
padmalyukon engem sohse várnak.*

*Kapa marja, töri fel tenyerem,
de még annyit sem hoz, amennyit megeszem...*

*Aratáskor sűrű gab'na rend hull,
és nem akad senki vetélytársul,
a kaszámnál nincs jobb az országban,
tenger füvet vág egy suhintásban...*

*Gyomrom üres, a tálam is üres,
ám a búza csak acélegyenes,*

*kalászából a gróf meg a csokoj
tömködi meg a bendőjét jól...*

*En,
Pătru Opince,
kinek annyi földből nem jut egy marokra,
dacolok átokkal, csavaros törvénnyel
s míg bennem a harag fojtottan örvényel
keményen, mokányul káromkodom egyre,
és köpök erre az egész mai rendre!...*

HA AKARTAD VOLNA...

*A kezdet kezdetétől fogva
hasogató kemény ekéd
a legzsirosabb földbe mélyeszthetnéd, —
ha akartad volna!...*

*Had nélkül, pajzs nélkül harcolva, —
rög, ember s végtelen felett
ünnepelhetted vón győzedelmedet, —
ha akartad volna!...*

A KASZÁS

*Suhintva, serényen
kaszál, kaszál a réten...
Kaszája felszabadítja a rétet
serkedő fűseregét...*

*Kaszál a réten egyedül,
rajta izzó nap heve ül,
időnként meg-megáll,
pihen, —
s a kaszán csengve, pengve fen...*

*S a kasza éles pengésének
visszhangját verik messzi rétek...
mintha körötte arra, erre
acélkaszákat csengve verne
ezernyi ős, ki egykor serényen
ugyanitt kaszált hőben, szélben.*

AZ EKE NYOMÁBAN

*Szememmel a földet szinte felfalom,
míg az eke-vassal egyre forgatom...*

*Testem egyre vadabb indulat feszíti,
mintha zsarátnokot akarnék elvetni...*

*A kopár hegyet ameddig a szem lát
aranyló kalászosok táblái borítsák...*

*Mint alatt a rónán tömötten, gazdagon
nőjön a sok kalász a széles parlagon...*

*Szememmel a földet szinte felfalom
míg az ekevassal egyre forgatom...*

B A G A T E L L E K (VI.)

Irja: REMENYIK ZSIGMOND (Budapest)

Rikkancsok és az események áttértékelése Közel két éve annak, hogy „Minden ujságírónak börtönben a helye” címen kommentátori minőségben közleményt jelentettem meg ugyanezen lap hasábjain. A cikk lényege és végső megállapításai a közlemény címében kategórikusan bennefoglaltattak, a közlemény fírasztó, bár nélkülözhetetlen ballasztjaitól ezáltal mentesítve az olvasót. Végeredményben az efajta cím az ideális, amely magában foglalja rövid pár szóban, olvasói horizontokat szem előtt tartva, értelmetlenséget tisztelve, lustaságot és negligenciát honorálva, a mondanivaló lényegét. Sajnos, hogy vágyálmaim, e vonatkozású tündéri ábrándozásaim valóra váltak volna, arra semmi bizonyíték, volontöröknek, ujságíróknak és szerkesztőknek kisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy mesterségükből adódó és tőle függetleníthetetlenül együttjáró skrupulózus gaztetteik bünbocsánataképpen fogházba, ólombányába, vagy önkéntes remetéskedésbe vonuljanak. Büntetlenül, sőt mi több dicsőítő karénekektől kísérve folytatják bomlasztó működésüket, egy olyan karakterű működést, amelynél korántsem a fennálló állapotokban, hanem magában a szellemben jelentkezik a züllöttség e bomlási folyamat eredményképpen. A „Hazudj költő, csak rajt' ne kapjanak” felelőtlen atitüdjét a valósággal szemben szívesen vonatkoztatják magukra is ez írók és hogyha mégis rajtakapják őket abba sem reped meg a szívük. Kár is példák után loholni e füllesztő kánikulában, szűkösgtelen igazolni egy olyan dolgot, amelyben senkisem kételkedik. Hogy mégis enyhe szellőként olykor friss légáramlat csapja meg hirlapolvasói minőségünkben arcunkat, hogy olykor sikerül a napi rémregények valódi értelmét megismernünk, politikai, nemzetgazdasági, kulturális és egyéb vonatkozásokban egyéb is tudomásunkra jut, mint a rendszeresen kiagyalt és émelyítő hazúdozás, azért senki mást sem illet a dicsőség, mint az ucca fürge rikkancsait. Napjainkban a szemét tözsdei ára is kétségbeejtően alacsonyra süllyedt, egyéb használati eszközök árzuhanásáról hogy ne is beszéljek, a rikkancs kénytelen tehát ezer és egy furfanggal megkörnyékezni az érdektelen vásárlót ha szándékában van, hogy néhány portékáját nyakába sózza. Ezer furfanggal és tucatnyi rafinériával pótolva fölényes jóindulatával mindazt az eredendő hiányt, ami a lapok híranyagában, e híranyag összeválogatásában, tónusában, felfogásában, irányzatában és e szemét egyéb karakterében mutatkozik. Az érdektelen újságolvasó ül az autóbuszon, vagy jó polgárhoz illően pisze orrát magasra tartva halad az útvonal részére kijelölt szakaszán, magasztos eszmék töltik meg agyát és fenséges dolgokról gondolkodik. Hetek óta egyébről sem hallott, mint az etiópiai háborús készülődésekről, telepítésekről, valaha divatos államtitkár fellebviteli tárgyalásáról, pólómérkőzésről, hercegi látogatásokról és egyéb badarságokról, megnyugtató tónusban és a rend kereteibe illesztve. A jó polgár cigarettára gyujt, betér egy kávéházba és miután megrendelte az obligát feketét, a rutinié mozdulatával felüti a lapot. A lap első oldalán Etiópiáról esik szó, a négus sötét szívről, a feketék alávalóságáról és ravasz fondorlatairól. Akárki elolvassa